Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
4/11

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

FM 410990 Beantwoording SO Besluit chartaal betalingsverkeer

Datum
20 oktober 2026

Notanummer
2026-0000419434

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Beantwoording
3. Vragen
4. Commissieverzoek
5. Nota FM 347965

Aanleiding

De Vaste Commissie voor Financiën van de Tweede Kamer heeft na de voorhangprocedure vragen gesteld over het ontwerp van het Besluit chartaal betalingsverkeer.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de beantwoording? Zo ja, dan vragen wij u om de aanbiedingsbrief (bijlage 1) te ondertekenen.
2. Gaat u akkoord met het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- D66, VVD, PRO, PVV, JA21, SGP, PvdD en CU hebben 54 vragen gesteld. In deze oplegnota gaan we in op de meest relevante vragen.
- De Kamer vraagt om inzicht in de chartale crisisplannen (D66, vraag 5). Gegeven de inlichtingenplicht adviseren we u om daar gehoor aan te geven. U schrijft dat DNB een vertrouwelijke technische briefing kan geven over de crisisplannen en andere weerbaarheidsmaatregelen, zoals de crisisstructuur voor verstoringen in het betalings- en effectenverkeer.
- De SGP twijfelt of de motie-Flach om het Convenant Contant Geld als ondergrens te hanteren, juist is opgevolgd (vraag 43). In het antwoord staat dat het ontwerpbesluit alleen een iets lagere grens hanteert voor de beschikbaarheid van onverpakt biljetten storten, omdat de convenantsnorm in de praktijk, ondanks inspanningen van Geldmaat, niet structureel haalbaar bleek.[1] Daarnaast is het wegvallen van aantallennormen voor stort- en muntdiensten een vereenvoudiging, maar de huidige spreiding wordt behouden. Daarmee wordt recht gedaan aan de geest van de motie-Flach.
- De CU vraagt of de Belastingdienst de banken kan aansluiten op het ANBI-register zodat ze automatisch kunnen zien wie onder een nultarief valt (vraag 52). U antwoordt dat de Belastingdienst de benodigde gegevens op dit moment al openbaar publiceert en wekelijks actualiseert.
- De griffier van de Kamercommissie heeft daarnaast een brief gestuurd met het verzoek om "geen onontkoombare stappen" rondom het besluit te nemen voordat de beantwoording van deze vragen is behandeld in de Kamercommissie. Ervan uitgaande dat is bedoeld "geen onomkeerbare

[1] U hebt hiertoe besloten in de vorige nota (bijlage 5).

stappen", betekent dit dat de kans groot is dat de Kamercommissie een tweeminutendebat wil voeren over het ontwerpbesluit.
- De beantwoording is afgestemd met DNB en EZK waar relevant.

Toelichting
De overige vragen gaan met name over de eisen aan de infrastructuur, de tarieven voor chartale diensten, de toegankelijkheid van het betalingsverkeer en het geldtransport.

Eisen aan de infrastructuur
- Op verzoek van de VVD zegt u toe om de Kamer periodiek te informeren over de werking van het besluit via de aanbiedingsbrief van de jaarrapportage van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB).

Nul- en maximumtarieven voor chartale diensten
- CU en SGP vragen of het nultarief uitgebreid kan worden naar verpakt storten voor goede doelen of dat voor deze groep een lager maximumtarief kan worden vastgesteld. U geeft aan dit zou leiden tot verdere verplaatsing van de kosten.
- U geeft in reactie op PRO en PVV aan dat een nultarief voor het mkb niet nodig of wenselijk is. Deze gebruikers vallen al onder de maximumtarieven, zodat ze niet te veel betalen.
- VVD vraagt hoe eventuele kostenverschuiving naar de betaalpakketten vanwege tariefregulering gemonitord wordt. U antwoordt dat u verwacht dat banken geen onredelijk geprijsde betaalpakketten aanbieden en dat consumenten pakketprijzen kunnen vergelijken.

Toegankelijkheid van het betalingsverkeer
- In reactie op PVV en CU geeft u aan dat de toegankelijkheid van het betalingsverkeer voorlopig voldoende gewaarborgd wordt door eisen uit het besluit over de beschikbaarheid en bereikbaarheid van contant geld en de acties van de sector en belangen- en consumentenorganisaties in dit kader. U herhaalt de toezegging dat u op basis van de Toegankelijkheidsmonitor Consumenten zal kijken of andere maatregelen nodig zijn om de toegankelijkheid te waarborgen.

Geldtransport
- D66, VVD, PRO, PVV JA21 en CU vragen naar de risico's voor de continuïteit van dienstverlening en de marktwerking in het geldtransport, waar Brink's de dominante aanbieder is. U schrijft dat deze risico's adequaat gemitigeerd worden.
- De fracties vragen ook naar de mogelijkheden van DNB bij dreigende discontinuïteit. U licht toe dat in dat geval de markt met ondersteuning van DNB op zoek moet naar een alternatief, maar dat DNB geen aanwijzingsbevoegdheid heeft.

Zakelijke basisbetaalrekening
- In reactie op de SGP en de PvdD schrijft u dat het amendement over een basisbetaalrekening voor ondernemingen, stichtingen en verenigingen per 1 januari 2027 in werking treedt.

- In reactie op de PvdD verduidelijkt u dat individuele medewerkers van het Internationaal Strafhof het recht hebben op een basisbetaalrekening. Niet naleving van deze wettelijke verplichtingen kan leiden tot een boete.

Besluit chartaal betalingsverkeer
- Het Besluit chartaal betalingsverkeer is een nadere invulling van de Wet chartaal betalingsverkeer. Het bevat onder meer eisen aan de chartale basisinfrastructuur, maximumtarieven voor chartale diensten, boetehoogtes, en de aan te leveren informatie voor het toezicht door DNB.
- De wet is dit voorjaar aangenomen in de beide Kamers. Naar aanleiding van het amendement-Flach[2] is dit ontwerpbesluit bij de Kamers voorgehangen.

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context
- Hieronder wordt ingegaan op enkele moties en amendementen die zijn ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer in januari 2026 (Kamerstukken 36711).
- Het amendement-Flach c.s. (SGP, BBB, CU, PRO nr. 24) zorgt voor een nultarief voor het opnemen en onverpakt storten van contant geld voor particulieren, kerkgenootschappen en stichtingen en verenigingen met ANBI-status in de wet. In het besluit worden maximumtarieven gesteld die banken mogen rekenen voor chartale diensten aan zakelijke gebruikers.
- De motie-Flach (SGP, nr. 29) roept op om de eisen uit het Convenant Contant Geld als ondergrens te hanteren bij de uitwerking van dit besluit.
- De motie-Bushoff (PRO, nr. 30) verzoekt om een publiek nood- en continuïteitsplan voor uitval van Brink's op te stellen. In het ontwerpbesluit en de beantwoording verwijst u naar bestaande vertrouwelijke plannen.
- De motie-Bushoff/Dijk (PRO/SP, nr. 31) vraagt om extra maatregelen voor de bereikbaarheid van pinautomaten in landelijk gebied. U neemt daarvoor in het ontwerpbesluit een aantal maatregelen.
- Het amendement-Ergin (DENK, nr. 34) biedt een grondslag voor aanvullende regels over de toegang tot contant geld voor kwetsbare groepen. U vult deze grondslag in het ontwerpbesluit niet in, omdat u de resultaten van de acties van de banken afwacht.
- De ACM onderzoekt sinds maart 2025 of Brink's de mededingingsregels heeft overtreden door de kleine concurrent Ziemann over te nemen. Wij hebben geen informatie van de ACM ontvangen over de inhoud van het besluit of wanneer het onderzoek is afgerond. We verwachten op korte termijn geen uitsluitsel over dat onderzoek.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[2] Kamerstukken II 2025/26, 36711, nr. 11.